

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 265/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

56/2018. (III. 8.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **Kalenicsenkó László** (1157 Budapest, Nyírpalota u. 51. VIII. em. 46. szám alatti lakos) panaszos 2017. június 28-án előterjesztett **panaszát** a 2018. március 8-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) XV. kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. június 28-án, elektronikus úton terjesztett elő panaszt a 2017. június 21-ei rendőri intézkedésekkel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy az intézkedés napján azért kért rendőri segítséget, hogy visszakapja a szomszéd Cs. J. halála után (2017. jún. 13.) az elhunyt családjának adott négy darab biztonsági kulcsot, mely a közös folyosót zárja. (A zárat a panaszos csináltatta, és 4 db kulcsot adott a szomszédja családjának, hogy azok a beteg szomszédot gondozni tudják.) Az intézkedés alatt az elhunyt szomszéd „unokája” átadott a rendőrnek egy darab kulcsot. A panaszos előadta, hogy az intézkedéskor a rendőr szabadságban korlátozta, lefogta, az ajtónak fordítva „kezeket feltéve” felszólítással fegyelmezgette. Ezt követően a rendőr utasította a panaszost, hogy a lakásában páncélban tartott fegyvert és lőszert vigye ki és adja át, majd a fegyvertartási-viselési engedéllyel együtt elkobozták. Lakása ajtaja előtt szondáztatták meg a panaszost, aki előzőleg bort ivott. A rendőr az intézkedés során átölelte az „unokát” és hosszasan és hosszasan megbeszéltek, hogy mit tegyenek a panaszossal, majd ötvenezer forintra megbüntették, a panaszos szerint jogtalanul.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A rendőrségi iratok szerint 2017. június 21-én Észak Pest Régió 17 óra 50 perckor küldést adott a 1152 Budapest Nyírpalota út 51. sz. 8. em. 46. számhoz, mert onnan a panaszos bejelentést tett, miszerint szomszédjával összevitatkozott. S. P. r.törm és T. T. r.zls elindultak a megadott címre, majd 17 óra 57 perckor az Észak Pesti Régió tájékoztatta a rendőröket, hogy a panaszos újabb bejelentést tett, hogy szomszédja megtámadta. A rendőrök ekkor érkeztek meg a megadott címre és fölvtették a kapcsolatot a panaszossal, aki elmondta, hogy a lakások előtti rácsban lévő zár kicserélésre került. Ezt ő csináltatta, ő fizette ki a kulcsokat, a szomszédja pedig nem hajlandó ezt neki visszaadni, pedig a lakásban korábban lakó idős hölgy már meghalt. A tény, mely szerint a panaszos csináltatta a zárat, igazolni tudta. Az intézkedés során az említett szomszédos lakásból kijött egy úr, aki elmondta, hogy szomszédja minősíthetetlen stílusban követelte rajta a 4 db kulcsot. Elmondta, hogy önhibájukon kívül lett cserélve a zár, mert valamelyik szomszéd elhagyta a korábbi zár kulcsait. Az új zár beszerelését követően a kulcsokat a panaszos kiosztotta a szomszédoknak, de ellentételezést nem kért, és nem is esett szó erről. Az intézkedő rendőrök nyilatkoztatták a feleket, hogy történt-e dulakodás, ütésváltás, vagy csak szóban veszekedtek. Mindkét fél elmondta, hogy nem történt tettelegesség, csak szóban szidalmazták egymást. A rendőrök tájékoztatták a panaszoszt, hogy a kulcs értékének megtérítésével kapcsolatban polgári peres eljárást kezdeményezhet, aki elmondta, hogy ezzel tisztában van.

Ezt követően a rendőrök tájékoztatták a panaszoszt, hogy a bejelentésében szereplő dolog nem volt valós, továbbá az esettel kapcsolatban tisztában volt az eljárás menetével, tehát szükségtelenül hívott rendőrt, ezzel szabálysértést követett el. A panaszos a szabálysértést elismerte és vele szemben 50.000 forint helyszíni bírságot szabtak ki.

A bírság kiszabását követően a panaszos idegessé vált és kiabálni kezdett, ezért a rendőrök felszólították, hogy fejezze be a kiabálást. Amint a panaszos közelebb lépett a rendőrökhöz, alkoholszagot éreztek rajta, ezért EDR rádión keresztül segítséget kértek kollégáiktól, hogy vigyenek a helyszínre kézi alkoholszondát, mivel az intézkedés megkezdése előtt a panaszos jobb oldalán az inge alatt kivehető volt, hogy maroklőfegyverhez hasonló dolog van nála. A panaszos okmányai átadása előtt megmutatta a GR228970 számú fegyverviselési engedélyét, melyen egy Keserű/ Pitbull gáz-és riasztófegyver volt feltüntetve. A panaszossal szemben passzív üzemmódban 18 óra 27 perckor Drager 6820-at alkalmaztak, melynek eredménye 0.52 mg/l volt. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy a 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rend. 38.§ (1) bekezdés c) pontját megszegte, ezért szabálysértési feljelentést tesznek vele szemben, valamint gáz-és riasztófegyverét a benne lévő 6 db Walther 9 mm RK lőszert, valamint az engedélyt átvételi elismervény ellenében elveszik tőle.

Ezt követően a panaszos megfenyegette az intézkedő rendőröket, hogy „holnaptól már nem lesznek rendőrök”. Az intézkedés végén a rendőrök tájékoztatták a feleket a panasztételi jogokról, majd a címről 19 óra 25 perckor távoztak.

2) A Testület megkeresésére a rendőrség az alábbiakról tájékoztatot.

Az intézkedő rendőrök nem ismerték a panaszossal konfliktusba kerülő személyt. Azért tettek feljelentést a panaszossal szemben, mert a helyszínen megállapítást nyert, hogy elkövette a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 183. § (2) bekezdés a) pontjába, valamint a 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 38. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

Az intézkedő rendőrök jelentése szerint a panaszos viselkedése mindvégig agresszív és kötözködő volt, olyan, mint egy erősen ittas személynek szokott lenni.

III.

A Testület először azt vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V., és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványában – többek között – utalt arra, hogy ötvenezer forintra büntették meg jogtalanul.

A fent hivatkozott szabályok alapján a Testületnek nincs hatásköre arra, hogy a szabálysértési bírság kiszabásának jogalapját vizsgálja, továbbá a fegyver lefoglalásának felülvizsgálatára sem rendelkezik hatáskörrel a Testület.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XIII. cikkében szabályozott tulajdonhoz való alapvető jogát, a XI. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége. A panaszos beadványában arról számolt be, hogy 2017. június 21-én 18 óra körül kért rendőri segítséget abból a célból, hogy visszaszerezze elhunyt szomszédja családjának adott biztonsági kulcsokat, mivel a zárat ő csináltatta, és szomszédja halála után igényt tartott a kulcsokra.

A rendőri dokumentáció szerint a panaszos 2017. június 21-én 17 óra 37 perckor bejelentést tett a BRFK ügyeletére, miszerint a lakása előtti folyosón szomszédja megtámadta őt. 17 óra 57 perckor a panaszos ismételt bejelentést tett a szomszédjával történt szóváltás miatt.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáférőknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

Valamennyi rendőrségi irat – a panaszos előadásával egyezően – egységesen arról számolt be, hogy a panaszos tett bejelentést a rendőrség segélyhívó vonalán arról, hogy szomszédjával vitába keveredett. A rendőrségnek a bejelentő által elmondottak tisztázása érdekében, - valamint annak megállapítása céljából, hogy történt-e bűncselekmény vagy szabálysértés - intézkedési kötelezettsége keletkezett.

A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos bejelentése alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, amelynek a kikerülő rendőrök eleget tettek, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

2) A Testület a következőkben vizsgálta a panaszossal szembeni intézkedés részrehajló voltát. A panaszos előadása szerint a diszkrimináció abban nyilvánult meg, hogy a valótlan bejelentés miatti bírság kiszabása és a fegyvere miatti intézkedés a másik fél („unoka”) kérésére történt.

a) A panaszos beadványa szerint az intézkedés során a rendőr a folyosón „átölelte az unokát” és „hosszasan megbeszéltek, mit tegyenek” vele, majd ötvenezer forintra megbüntették a panaszost.

A rendőrségi iratok szerint az intézkedő rendőrök semminemű ismerettel nem rendelkeztek a panaszos által „unoka”-ként emlegetett személyről, egyik rendőr sem ismerte őt, nem beszéltek össze. A rendőrök csupán kérdéseket tettek fel mind a panaszos, mind pedig az „unoka”-ként emlegetett személy felé a bejelentés tisztázása végett. Az ölekezés kapcsán mindkét rendőr úgy nyilatkozott, hogy a panaszos ezen állítása valótlan és sértő.

A rendőrök a helyszínre érkezve a körülmények mérlegelése után tájékoztatták a panaszost, hogy a bejelentésében szereplő dolog nem valós, mindkét fél úgy nyilatkozott, hogy tettlegesség nem történt, ezért a valótlan bejelentéssel szabálysértést követett el, így helyszíni bírságot kell kiszabniuk.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre

tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kitérőket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A Szabs. tv. 175. §-a szerint a valótlan bejelentés szabálysértést követi el az, aki a hatóságnál vagy közfeladatot ellátó szervnél vészhelyzetről vagy rendzavarásról valótlan bejelentést tesz. A (2) bekezdés szerint a valótlan bejelentés minősített esete áll fenn, ha a hamis bejelentés alapján a hatóság vagy a közfeladatot ellátó szerv szükségtelenül a bejelentésben megjelölt helyszínre vonult vagy egyéb intézkedésre kényszerült. Ez esetben az elkövető elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Az (1) bekezdés szerinti szabálysértés esetén az eljárás a rendőrség, a (2) bekezdés szerinti szabálysértés esetén a bíróság hatáskörébe tartozik.

A Testület elfogadta azon rendőri állítást, mely szerint a panaszossal szóváltásba kerülő férfit nem ismerték, vele nem voltak bizalmi kapcsolatban. A Testület a körülmények gondos mérlegelése során nem talált olyan tény, körülményt, adatot, amely arra utalt volna, hogy a rendőri intézkedés részrehajló lett volna, és ezáltal bármilyen hátrány érte volna a panaszost.

A panaszos bejelentésében azt mondta, őt a szomszédja megtámadta, ezért kér rendőri segítséget, ugyanakkor a kitérő rendőröknek mindkét fél úgy nyilatkozott, hogy nem történt tettlegesség, ezért a Testület álláspontja szerint a panaszos bejelentése felvetette annak a gyanúját, hogy valóban meg volt a jogalap az intézkedésre.

b) A Testület ezt követően vizsgálta, hogy a rendőrök kellő jogalap birtokában foglalták-e le a panaszosnál lévő gáz-és riasztófegyvert a benne levő lőszerrel és az ahhoz tartozó engedélyt.

A panaszbeadvány szerint a rendőr utasította a panaszost, hogy a lakásában páncélban tartott fegyvert és lőszerrel vigye ki és adja át, majd azt a fegyvertartási-viselési engedéllyel együtt elkobozták. A rendőri jelentés szerint az intézkedés során alkoholszagot éreztek a panaszoson, és mivel a panaszos jobb oldalán az inge alatt maroklőfegyverhez hasonló tárgyat észleltek rajta, kollégáiktól alkoholszondát kértek a helyszínre. A panaszossal szemben passzív üzemmódban Drager 6820 alkoholszondát alkalmaztak, melynek eredménye 0.52 mg/l volt, mellyel megszegte a 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 38. § (1) bekezdés c) pontját, illetve elkövette a Szabs. tv. 183. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértést.

A 253/2004. (VIII. 31.) Kormányrendelet 38. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján a lőfegyvert, gáz-és riasztófegyvert tartó személy fegyverét nem viselheti, és nem használhatja szeszes italtól befolyásolt állapotban, illetve, ha szervezetében kábítószer, illetve pszichotróp anyag van.

A Szabs. tv. 183. § (2) bekezdés a) pontja szerint, aki a légfegyver, a gáz-és riasztófegyver, a muzeális fegyver, a színházi fegyver, a festéklövő fegyver, illetve a hatástalanított lőfegyver, a flóberttöltény, a gáztöltény, a riasztótöltény, illetve a vaktöltény gyártására, forgalmazására, javítására, megszerzésére, birtoklására, viselésére, tartására vagy használatára vonatkozó szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

A Szabs. tv. 75. § (1) bekezdése értelmében a szabálysértési hatóság, az előkészítő eljárást lefolytató szerv, valamint – azon szabálysértés vonatkozásában, amely miatt törvény rendelkezése alapján helyszíni bírságot kiszabhat – a helyszíni bírság kiszabására jogosult lefoglalhatja, valamint ideiglenesen elveheti azt a dolgot, amely tárgyi bizonyítási eszköz.

A Szabs. tv. 75. § (1a) bekezdése szerint a helyszíni bírság kiszabására jogosult személy a feladatának teljesítése során azt a dolgot, amely e törvény alapján általa lefoglalható, a szabálysértési vagy

előkészítő eljárás lefolytatására jogosult hatóságnak történő átadásáig átvételi elismervény ellenében ideiglenesen elveheti.

A panaszos elismerte, hogy valóban fogyasztott alkoholt az intézkedés előtt, viszont az ő előadása szerint a fegyver nem volt a birtokában, azt a rendőri felhívásra vitte ki a lakásból, ugyanis az igazoltatása során a rendőrök meglátták nála a fegyvertartási engedélyt. A rendőri jelentés alapján pedig a rendőrök észlelték, hogy a panaszos inge alatt a jobb oldalán feltehetően egy maroklófegyver van.

Tekintettel arra, hogy a két előadás egymástól teljes mértékben különbözik, a feloldhatatlan ellentmondás miatt a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelme nem megállapítható.

c) A Testület a panaszos beadványa alapján lefolytatott vizsgálat során nem talált egyéb olyan okot vagy körülményt, amely a részrehajló rendőri intézkedést megalapozza, így az intézkedés diszkrimináció tilalmába ütközését a továbbiakban nem tudta vizsgálni.

IV.

A rendőrök eleget tettek intézkedési kötelezettségüknek, ezáltal nem sérült a panaszos tisztessége eljáráshoz fűződő joga. A Testület a feloldhatatlan ellentmondásokra tekintettel nem tudta megállapítani a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelmét a fegyver lefoglalása kapcsán.

Budapest, 2018. március 8.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET